

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,89 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 15 gr,
na stronie 3-lamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemście.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIV.

NOWEMIASTO-POMORZE, CZWARTEK, DNIA 16 SIERPNI 1934

NR. 95

Cud Wisły — to zwycięstwo ducha Narodu.

Dzień 15 sierpnia r. 1920 upamiętnił się po wsze czasy w dziejach Narodu polskiego jako wielki, nigdy niezapomniany Cud nad Wisłą. Bo też to naprawdę był Cud. Po bezprzykrytym odwróceniu z pod Kijowa, po załamaniu się prawie że całego naszego frontu we walkach z bolszewicką przewagą, po strasznym fizycznym i moralnym wyczerpaniu żołnierza polskiego, armia bolszewicka, zalawszy większą część Polski, stanęła u wrót Warszawy, mierząc w samo serce Polski. Otworem stawać się zdała przed barbarzyństwem Wschodu cała Polska i żadna siła materialna — po ludzku sądząc — nie była już w stanie zapobiec katastrofie, która, jak straszny huragan, zwała się na co dopiero z grobu niewoli do nowego życia powstała Ojczyznę naszą. Całkiem pewny już był wróg zadania ostatecznego śmiertelnego ciosu Polsce, jako przedmurzu wiary i cywilizacji chrześcijańskiej, aby potem już móc zalać całą Europę. Zważyli o naszym ocaleniu nasi przyjaciele — jedna jedyna Francja stanowią chlubny pod tym względem wyjątek — radzili i popychali Polskę do haniebnego pokoju z bolszewikami, by choć w ten sposób od zupełnej uchronić ją zagłady. Dufny i zupełnie pewny ostatecznego pogromu Polski wróg atoli z pogardą odrzucił i najbardziej upokarzające dla Polski warunki pokoju.

Już przecież — zdawało mu się — całą Polskę ma w swem ręku. To też miał gotowy skład swego rządu do objęcia władzy w Polsce. Aż tu nagle ni stąd ni zowąd zmienia się odrazu scena w odwrotnym kierunku. Aż dotąd tak zwycięskie szeregi wraże, przełamane w kilku miejscach naraz w największym popłochu dają tyły. Wróg rzuca się do panicznej ucieczki, a w pogoni za nim oszołomione tak świetnym zwycięstwem wojska polskie pędzą w niepohamowanym pośpiechu, aby ich odwrót zamienić w całkowity pogrom. Ogromne masy jeńców, olbrzymie zapasy materiału wojennego wpadają wręcz zwycięz-

ców. Z błyskawiczną szybkością dokonuje się oczyszczenie od wroga kraju całego. Polska znów ocalona, Polska znów wolną oddycha pierś, dając nowy dowód, że jest prawdziwym przedmurzem chrześcijaństwa. A czemu zawdzięczać tę tak cudowną przemianę? Gdzie szukać przyczyn takiej odmiany losów w chwili, kiedy cały prawie świat Polskę sądził już być za niechybnie straconą.

Niektórzy doszukują przyczyny naszego zwycięstwa w umiejętnie powziętym planie strategicznym. Toczyły się przecież nawet spory o autorstwo tego planu. Inni dopatrują się tak świetnego triumfu nad bolszewikami w poważnych błędach, popełnionych przez ich własne dowództwo. Ci wszyscy atoli zamało zwracają uwagi na właściwą przyczynę tego niebywałego w dziejach Cudu nad Wisłą, którą jest napewno rozbudzony, rozplamieniony, rozżarzony w ogniu Wiary św. i miłości Ojczyzny do najwyższej potęgi duch Narodu.

Nie pomogłyby były wówczas ani najdoskonalsze plany strategiczne ani żaden geniusz wojskowy, gdyby nie było właśnie owego płomiennego zapału, który ogarnął cały Naród, a dzięki któremu w śmiertelny bój o ojczyznę zagrody, o świątynie Pańskie, o Wiarę i wolność Ojczyzny, poszedł Naród cały. W szeregach obrońców przecież stanęło dosłownie wszystko, co tylko żyło i co zdolne było ruszyć pod Warszawę. Na pomoc wojsku regularnemu olbrzymia fala armii ochotniczej potoczyła się ku Warszawie. Bo kto tam wszystko nie był? Byli wprawdzie i ludzie w sile wieku, ale były dzieci, z trudnością tylko dźwigający broń, młodzież, starcy, słowem, wszyscy chwycili za broń i z wiarą płomienną uderzyli na wroga. Zapał był tak wielki, że zbyt młode latorośla polskie trzeba było gwałtem powstrzymać od ucieczki na front. Dług wdzięczności wobec Ojczyzny spłaciły wszystkie warstwy i wszystkie stany i inteligent i robotnik i rzemieślnik i kupiec i rolnik

Ten płomienny zapał Narodu, ta wiara żywiołowa armii ochotniczej, udzielając się całemu wojsku sprawiła ten tak wielki Cud. W dziedzinie zatem ducha Narodu szukać należy głównego źródła Cudu Wisły, tego ducha zwycięskiego, którego tak wymownym przedstawicielem bohaterski ks. Skorupka, kapłan-patrjota, w którego sercu skupiły się najpiękniejsze cnoty młodzieńczej duszy polskiej, gorąca Wiara, umiłowanie Ojczyzny, bezgraniczna ofiarność. Nie uczestniczyły tylko w tym powszechnym zapale przeważnie mniejszości narodowe, a co do żydów, to ich sympatje i sentymenty i pomoc były przeważnie po stronie wroga.

Cud Wisły dowodzi tedy najwymowniej, czym jest duch Narodu, co stanowi owa wiara płomienna, ożywiająca szeregi, chociażby w szeregach tych były i dzieci, nieobeznane nawet dokładnie z władaniem broni.

Dzień piętnasty sierpnia jest dlatego nie tylko świętem bohaterskiego ducha żołnierza polskiego, ale zarazem świętem wiary płomienną, jaka żywie w całym narodzie, a którą tenże czerpie z nadprzyrodzonej krynicy, która swe praźródło ma w Bogu. Z tego wynika, że ducha Narodu nie gasić, a stale ożywiać należy.

Słusznie przeto Naród Polski Cud Wisły przypisuje na pierwszym miejscu Bogu i Królowej Nieba i Korony Polskiej, a dopiero po nich składa hołd i wdzięczność tym, którzy ofiarą krwi i życia i zdrowia i swem poświęceniem i swą zdolnością i umiejętnością do niego się przyczynili. I mimo wszystkich zabiegów i przeszkód Naród polski obchodzić będzie swe zwycięstwo nad Wisłą jako Cud, działy jego duchem, roznieconym i rozplamienionym wszechwładną ręką Bożą i mozną przyczyną tej, która króluje na Jasnej Górze.

Kobiety polskie na straży ducha narodowego na obczyźnie.

Równoległe z obradami II Zjazdu Polaków z Zagranicy w Warszawie obraduje Konferencja kobiet polskich z zagranicy.

Na Konferencji tej omówiono wyczerpująco warunki pracy kobiet na poszczególnych terenach zagranicznych oraz sprezyowano potrzeby tych terenów.

Zywe zainteresowanie wywołał referat p. Łucji Kipowej na temat współpracy kobiet polskich z zagranicą z Macierzą.

W wyniku dyskusji Konferencja przyjęła szereg wniosków w sprawie wytycznych działalności organizacji kobiecych polskich z zagranicą, które winny, zdaniem konferencji, zachować odrębność, co nie wyklucza udziału kobiet w życiu ogólnem. Konferencja wzywa kobiety polskie z zagranicą do poszanowania i pielęgnowania ducha narodowego, a zrzeczenia kobiece — do rozłożenia opieki nad organizacjami młodzieżowymi.

Delegaci z zagranicy w Katowicach.

Katowice, 11. 8. Na przyjęcie delegatów na drugi Zjazd Polaków z Zagranicy miasto przybrało w dniu dzisiejszym uroczystą szatę. Na dworcu oczekiwali przybycia delegacji przedstawiciele władz z wojewodą dr. Grażyńskim na czele, gen. dr. Zajac, ks. biskup Adamski, marszałek Sejmu śląskiego Wolny, prezydent miasta Kocur, wiele delegacji ze sztabami i orkiestry. O godz. 9,20 nadjechał pociąg, wiozący gości, powitany hymnem państwowym przez orkiestry.

Wśród okrzyków „Niech żyją“ goście wysiedli z pociągu, poczem wojewoda dr. Grażyński krótkim przemówieniem powitał delegatów. Na przemówienie to odpowiedział cenzor Świetlik. Po krótkim posiłku uformował się wielki pochód, na czele którego szła orkiestra wojskowa. Za wieńcem postępowali szeregi delegatów na Zjazd, a dalej delegacje organizacji ze sztabami i orkiestrami. Pochód udał się na Plac Wolności, gdzie nastąpiło uroczyste złożenie wieńca przez prezydium Zjazdu. Następnie delegacje grupami rozjechali się autobusami celem zwiedzenia zakładów przemysłowych oraz miast.

Polacy z zagranicy w Gdyni i Toruniu.

Dnia 12 bm. przybyli do Gdyni w ilości 260 osób i zwiedzili port gdyński Polacy z zagranicy. W poniedziałek goście z zagranicy bawili w Toruniu.

Polacy zagraniczni domagają się zwrotu swych oszczędności.

Warszawa. W czasie obrad komisyjnych sejm Polaków z zagranicy były dwa momenty charakterystyczne. Mianowicie w komisji gospodarczej Michał Kmioła, delegat ze Stanów Zjednoczonych, zażądał głosu i odczytał petycję Polaków z Cleveland, domagających się zwrotu przez banki prywatne w kraju dolarowych wkładów oszczędnościowych Polaków z Ameryki oraz wyrównania strat, poniesionych z tytułu przerachowania pożyczek z roku 1918 do 1920.

Konsul Gruszka oświadczył, że w myśl statutu petycja ta, podobnie jak dwie podobne petycje Polaków z Danii, muszą być odesłane do komisji głównej, która zadecyduje o ich dopuszczalności.

Jeszcze w sprawie pobytu Ministra spraw wewnętrznych w stolicy Pomorza.

Toruń, Jak już ostatnio podaliśmy, bawił w ubiegły piątek w Toruniu nowy minister spraw zagr., Kościółkowski.

Dużo komentarzy, zaznacza „Kurjer Poznański“, poświęca się na miejscu tej okoliczności, że podczas oficjalnego pobytu ministra spraw wewnętrznych nie był obecny w stolicy swojego okręgu administracyjnego wojewoda pomorski, który wrócił do Torunia dopiero w sobotę — jak się wyraził twierdzi — li tylko dla asystowania w uroczystościach, związanych z przybyciem delegatów Sejmu wychodźstwa polskiego.

Marszałek Piłsudski w Wilnie.

Wilno, 11. 8. Dziś rano przybył tu z Pikiliszek p. marszałek Piłsudski i zatrzymał się w pałacu reprezentacyjnym, gdzie odwiedził go p. wicewojewoda Jankowski. Rozmowa trwała dłuższy czas. Po południu p. marszałek Piłsudski odjechał samochodem do Pikiliszek.

Zaostrzenie się stosunków japońsko-sowieckich.

Moskwa. Według doniesień, jakie nadeszły późnym wieczorem do Moskwy z Dalekiego Wschodu, nastąpiło znaczne pogorszenie się stosunków sowiecko-japońskich. Obie strony zarzucają sobie wzajemnie szereg faktów pogwałcenia granicy przez samoloty wojskowe i oddziały pograniczne. Konsulaty sowieckie i mandżurskie w wypadkach protestów ze strony przeciwnej przeważnie negują, że zarzucane incydenty miały miejsce.

